ئــازادی بیــر و ڕا بــە مەرجــی نەبەزاندنی سنوری پیرۆزیەکان ! سە ردار عە بدولا حە مە …

پێت دەڵێن تۆ ئازادی لە دربڕینی بیرو ڕای خۆت بە ڵام بەو مەرجەی لە سنوری خۆت دەر نەرچیت هێرش نەکەیتە سەر پیرۆزیەکان ، بە رای من ئەو مەرجە یەکسانە بەوەی کە تۆ ئازاد نیت ئیتر ئازادی دەبێتە درۆیەکی گەورە ئیتر ئازادی دەبێتە سەر کوت ودەم کوت ئەگەر ئەو شتانەی لای تۆی دەسەڵاتدار و فڵانە گرووپ و تاقم پیرۆزە لای من پیرۆز نیە هەقی خۆمە ڕای خۆم بدەم لە سەریان . هەموو دەسەڵاتە فاشیە دیکتاتۆرەکان هەمان ئیدیعا دەکەن بۆ ئازدی ڕادەربڕین مەرجیان داناوە بۆ ئەم ئازادیە مەرجی وەك گەل ، نیشتمان ،ئاڵا، سروود، دین ، مەزهەب ،سەرۆك ، سەرکردە ،ئیمام ، عەقیدەی زۆربە ی خەڵك…هتد ئەگەر تۆ ڕەخنەت لە مانە هەبوو ئیتر تۆ لە سنوور لاتداوە مەرجە کەت جێ بەجێ نەکردووە بۆیە تۆ مەحکومی جا حوکمە کە یا دسەڵاتەکە دەیدا بە سەرتا یا خەلکێك کە لایەنداری ئەم مەرجەیە .

لە کاتێکا ئازادی دەتوانێ مانای هەبێ کە هەموو کەس بتوانێ بیرورای خۆی بە ئازادنە دەربڕێت وە هیچ سنورێکی بۆ دیاری نەکرێ لە ژێر ناوی سووکایەتی بە پیرۆزیەکانی خەڵك و بریندارکردنی شعوری خەڵك. ، ئازادی هیچ مانایەکی نابێت کاتێ بێت دیاری بکەن تۆ نابێ لە سەر فلانە ئایین و مەزهەب یا فلان حیزب وسەرکردە کەی یا فلان پیرۆزی ڕەخنە بگری ، .ڕەخنە ئەگەر زۆر یە توندیش بێ ی هێشتا نابێ سنوری بۆ دانرێ بۆچی ؟ چونکە ئەو کەسە ی کە ڕەخنەکەی هەیە بۆی هەیە لە سەر هەق بێ یا لە سەر ناهەق لەوانە یە پرسیاریشی هەبێ بۆیە دەبێ وەڵام وەرگرێت بیسەلمێنە بۆی کە تۆ لە سەر هەقیت نەك سەرکوتی بکەی ،یا تیرۆر ی بکەی یا هەڕەشەی لێ بکەی ،یا تەمێی بکەی بەوناوەی سوووکایەتی کردەوە ، کەسێك ڕەخنە ئەگرێ گومانی هەیە دەکرێ ئەو گومانەی نەهێڵێت ڕێگای لەیەك تێگەیشتن بگرە بەر .

لە کۆمەڵگا پێشکەوتووەکاندا ئەوە بووەتە دەسکە وتی کۆمەڵگا کە هیچ کەس نابێت سنوری بۆ دابنرێ بۆ دەربڕینی بیرو ڕای خۆی تەنانەت تا ئاستێکی زۆر توندیش ڕەخنە بگرە کەس پێت نالێ : بوەستە و سنوری خۆت بەزاند و سووکایەتیت کرد ئەمە یەکێکە لە دەسکەوتە گەورەکانی

ڕێنسانس كه له ٥٠٠ ساڵی ڕابوردووەوە دەستی پێ كردووه دەنا پێش ئەو سەردەمە كۆمەڵگاكانی ئەوروپاش له ژێر كاریگەری كلیساو مەسیحیەتدا بووه مەرج و سنور بۆ دەربڕینی بیروڕا دیاری كراوه .

لەو سەردمە دا چەندین زاناو بلیمەت كەوتوونەتە بەر هەڕەشە هەندێكیان وازیان له فیكری خۆیان هێناوه وەك(بریخت)باسی گالیلۆ دەكات كاتێ تەلیسكۆبی داهێنا سەیری ئەستێرەكانی پێ دەكرد ووتیان دەبێ له سێدار بدرێ چونكه سنوری بەزاندووه دەیەوەێ خواوعیسا به درۆ بخاته وه بۆیه پەشیمان بویەوه له كارەكەی . كەچی ئێستا زانست و تەكنۆلجیا ڕاست ودروستی كارەكەی گالیلۆی به هەزاران قات سەلماندوه ، پاشان له بەر ئەم هۆكاری سەركوتەی كلیسا ،ڕۆشنبیران و ئازادیخوازان جموجۆلیان كردو دەسەڵاتی كلیسایان نەهێشت به سەر كۆمەڵگاوه مەودا بۆ ئازادی ڕادەربڕین فراوان بوویەوه . بەڵام كۆمەڵگای ئێمه به تایبەت كۆمەلگای عێراق و كوردستان به داخەوه ئێستا لەم قۆناخەی ئەوروپای پێش ٥٠٠ ساڵه ، بۆیه دەڵێم به تایبەتی عێراق وكوردستان چونكه هەندێ ووڵاتی عەرەبی و ڕۆژهەڵاتی ئەم قۆناخەیان تا ڕادەیەك بڕیوه بۆ نمونه له دوای بەهاری عەرەبی چەند ووڵاتێكی وەك تونس ومیسر له سوریاش بەشی كوردستانی ڕۆژئاوا مەودای ئازادی تیایاندا فراوانتر بوویەوه خەڵك دەتوانێ ڕەخنه له هەموو شت بگرێ چەندین كەناڵی تەلفزیۆنی و سۆشیال میدیا هەن كه ڕەخنه له پیرۆزیەكانیش دەگرن .

ئەگەر ئەوه ڕاست ومەنتیق بێت له هەر كۆمەلگایەك زۆربەی خەڵكەكەی سەر به كام ڕەوتی سیاسی و هەڵگری كام عەقیده بن دەبێ شعوری ئەو خەڵكه بریندار نەكرێ نابێت هیچ كەس رەخنه بگرێ له پیرۆزیەكانی ئەو خەڵكه ڕاو بۆچوونی خۆی دەربڕی ؟! ، هەر له سەر ر ئەم مەنتیقه ئەو كاته ئەم مافەش به كۆمەڵگاكانی تر بدرێت كه زۆربەی خەڵكەكەی كه وەك تۆ نین زۆربەشن تۆ كه كه مایه یتیت بێت نیه نابێ تۆش بیرورای خۆت دەربڕی و شعوری ئەوان بریندار بكەیت چونكه دەبێته دژایەتی كردنی پیرۆزیەكانی كۆمەلگاكەی ئەوان بۆ نموونه له سریلانكا بودایی عەقیدەی زۆربەی خەلكەكه یەێتی موسڵمانەكان لەوێ كه مایەتین ئایادەكرێ موسڵمانەكان ڕەخنەیان نه بێت له سه دینی بودایی ؟وه ئەگەر ڕەخنەیان گرت بیانكوژن یا سزایان بدەن ؟ یازیندانیان بكەن؟ هەر وەك ئێستا دەیبینین . له ووڵاتی چیك له%٩١ ی گەنجەكان باوەڕیان به دین نیه له چین له %٨٨ ی خەلك باوەڕیان به دین نیه له سوید له%٨٠ی خەلك وله بەرتانیا له %٧٠ ی خەلك باوەڕیان به دین نیه كه ئەمانه زۆربەن ئایا راسته ئەگەر

مەسیحیەکان یا جولەکەکان یا موسڵمانەکان ڕەخنەی خۆیان نەبێ لە بێ دینەکان وقسەی خۆیان نەکەن نەوەکا سنوی پیرۆزیەکان ببڕن؟ دواتر بیانکوژن یا هەڕەشەیان لێ بکەن وتەمێیان بکەن وسزایان بدەن ؟ ئایا دەکرێ لە ووڵاتێکی وەك کەنەدا کە ڕیژەی ئیسلام تێیدا ل%٤ موسڵمانەکان قسەی خۆیان نەبێت لە سەر کریستیان کە لە %٥٥ و یا لە سەر بێ دینەکان کە ڕێژەیان لە%٢٦ ؟

.. یا کاتێك بەهایەکان و زەردەشتیەکان وکۆمۆنیستەکان لە ئێران کە کە مایەتین نابێ ئازاد بن چونکە ئەوانە سووکایەتی بە عەقیدەی زۆربەی خەلك دەکە ن لە روانگەی ئێیسلامی دەسەڵاتداری ئەو ووڵاتەوە . ئـەم عەقلـە بۆ شیعەکـانی بـاشوری عێـراق بۆ ناسیونالـیستـەکانی کوردستانیش نامنتیقیە کە نابیت ئینسان ئازاد بێت لە دەربڕینی رای خۆیدا چونکە سوکایەتی کردنە بە عەقیدەی زۆربە ی خەلك بەڵای ئەوان .

لە کۆتایدا دەڵێم هیج لایەنێك وکەسێك بۆی نیە سنوور بۆ ئازادی ڕادەربڕین دیاری بکات لە ژێر ناوی بەزاندنی سنوری پیرۆزیەکان . ئەم مافە لە بەرنامەی جاڕدانی گەردوونی مافی مرۆڤی نەتەوە یەکگرتوەکانیشدا هاتووە کە ئازادی ڕادەبڕین سنوری نیە مافی هەرکەسە ئازادانە ڕاوبۆچوونی خۆی دەر بڕێت ئەوە بە هیچ جۆرەك سووکایەتی نیە بە لکو بیرو رایەکی پێچەوانەیە گەر ڕەخنە بگری لە رەوتێکی سیاسی دینی کۆمەڵایەتی تر بۆ من تەنها یەك جۆر سووکایەتی هەیە ئەویش هەڵکوتانە سەر ژیانی تاکە کەس وشکاندنی کەرامەتی ئینسانی تاکی کۆمەلگایە ، سووکایەتی ئەوەیە کە ڕێگا نەدەی خەلکی جیاواز بیر بکاتەوە حوکمی مێژووش وایە کە کەس ناتوانێ ڕێگا بگرێ لە ڕەوتی بەرەو پێش چوونی کۆمەلگا بەرەو کۆمەلگایەکی ئازاد ومۆدێرن بەڵام دەبێ بە پراکتیکی پێشڕەوانی ئەم مەیدانە بەدی هاتنی ئەم ئامانجە خێراتر بکرێ.

سە ردار عە بدولا حە مە

٢٠١٩/٥/ ٢٦